

**Avizul Comitetului European al Regiunilor – Următorii pași către un viitor european durabil –
Acțiunea europeană pentru durabilitate**

(2017/C 342/03)

Raportor: Franco IACOP (IT-PSE), președintele Consiliului Regiunii Autonome Friuli-Venezia Giulia

Document de referință: Comunicarea Comisiei către Parlamentul European, Consiliu, Comitetul Economic și Social European și Comitetul Regiunilor: Următorii pași către un viitor european durabil – Acțiunea europeană pentru durabilitate

COM(2016) 739 final

RECOMANDĂRI POLITICE

COMITETUL EUROPEAN AL REGIUNILOR (CoR)

Introducere

1. salută angajamentul Comisiei Europene (CE) de a contribui în mod activ și constructiv la realizarea obiectivelor strategice ale Agendei 2030 și de a crea premisele pentru confruntarea cu o serie de mize fundamentale și integrate, cu caracter global;
2. observă că documentul programatic adoptat de Comisia Europeană la 22 noiembrie 2016, sub forma unei comunicări, propune o strategie foarte ambițioasă și cuprinzătoare, concentrată pe dezvoltare durabilă;
3. recunoaște angajamentul Comisiei de a face eforturi de integrare a Agendei în Strategia Europa 2020 și deci în fondurile structurale și de investiții europene; având în vedere complexitatea și multitudinea diverselor cadre de referință, subliniază nevoia de coerență între politici, de integrare și de un cadru de guvernare omogen;
4. subliniază că, pentru a obține rezultate, este esențială participarea la procesele decizionale a tuturor nivelurilor de guvernare, în special a autorităților locale și regionale (ALR);

Observații generale

5. observă că, dat fiind că politicile Uniunii Europene trebuie să respecte principiul subsidiarității, obiectivele de durabilitate au legătură directă cu responsabilitățile, competențele și funcțiile nivelurilor subnaționale de guvernare;
6. reamintește că instituțiile teritoriale – regiuni, provincii, comitate, districte, metropole, orașe mici, municipalități – sunt factori veritabili de decizie politică, chemați să definească nivelurile și metodele de guvernare cele mai adecvate pentru articularea obiectivelor UE și ONU cu cele ale comunităților locale;
7. reamintește că între cele 17 obiective de dezvoltare durabilă, sunt două pentru care autoritățile locale exercită funcții esențiale ce permit atingerea lor: obiectivele 10 și 11. Primul urmărește reducerea decalajelor dintre regiuni, în timp ce al doilea exercită funcții fundamentale în materie de urbanism, transport, protecție socială și comportamente inspirate de modelul de viață durabil;
8. subliniază, în acest context, că în comunicare nu se analizează necesitatea de a măsura progresele în realizarea ODD nu numai la nivelul ONU, la nivel european și național, ci și la nivel subnațional și invită, prin urmare, Comisia Europeană să țină seama de acest aspect atunci când va elabora indicatorii ce vor fi folosiți la măsurarea progreselor respective și să utilizeze competențele specifice și rețelele existente la nivel local;
9. reiterează că la acestea se adaugă prioritățile care decurg din exercitarea integrată a competențelor care vizează transversal alte obiective strategice, cum ar fi Agenda urbană, incluziunea socială, politicile UE privind clima și energia, reducerea emisiilor, reducerea riscurilor de dezastre, politicile de mediu și economia circulară, mobilitatea, specializarea inteligentă, orașele (și teritoriile) inteligente, care au făcut obiectul summitului de la Bratislava, și Convenția primarilor pentru climă și energie;

10. recomandă fructificarea ocaziei de revizuire la jumătatea perioadei a cadrului financiar multianual (CFM), pentru a suprapune Agenda 2030 cu Strategia Europa 2020, prin reexaminarea orientărilor-cheie, integrându-le în noile obiective de dezvoltare durabilă (ODD);

11. apreciază eforturile depuse la elaborarea documentului de lucru care însoțește comunicarea *Key European action supporting the 2030 Agenda and the Sustainable Development Goals* [Acțiuni-cheie europene de sprijinire a Agendei 2030 și a obiectivelor de dezvoltare durabilă – SWD(2016) 390 final], care propune integrarea Strategiei Europa 2020 cu obiectivele Agendei 2030, valorificând relațiile dintre cei trei piloni, cele 7 inițiative emblematice și cele 5 obiective ce decurg din prioritățile Strategiei Europa 2020 și care sunt legate de cele 11 obiective tematice propuse pentru Fondurile de coeziune;

12. reamintește că, în orice caz, pentru a realiza toate obiectivele propuse în comunicarea privind viitorul durabil, este esențial ca ele să fie declinate la nivel teritorial. În acest sens, propune adaptarea la contextul local a obiectivelor Agendei 2030, acesta reprezentând singurul mod de influențare concretă și durabilă a vieții cetățenilor;

13. este de acord că, având în vedere complexitatea diverselor niveluri de guvernare, este nevoie de o acțiune de îndrumare și control care să îmbogățească procesul decizional prin evaluarea politicilor și a inovațiilor din structurile instituționale (măsurarea efectelor);

14. consideră că unele legături dintre prioritățile Comisiei Juncker și ODD se regăsesc în domenii care prezintă importanță pentru ALR. Acesta este, în primul rând, cazul cu prioritățile ocupaționale, în măsura în care vizează competențele la care se referă ODD 4 (formare și educație), domeniu în care autoritățile locale și regionale exercită competențe importante, în special din perspectiva costurilor de tranziție către o Europă durabilă;

15. propune ca Planul de investiții al Comisiei Europene să se refere și la infrastructura materială și imaterială care ține de competența ALR (protecție socială, rețele de informare, rețele de mobilitate, rețele de energie și telecomunicații, eliminarea deșeurilor, gestionarea integrată a apei etc.), în multe cazuri acestea fiind în convergență cu diverse ODD (printre care ODD nr. 8, 9, 12 și 13);

16. reamintește că și prioritatea nr. 3 a Comisiei (*O uniune energetică rezilientă, cu o politică prospectivă în domeniul schimbărilor climatice*) se întrepătrunde cu diverse ODD în domenii de interes ale ALR. Acest lucru este valabil pentru ODD 5, 7 și 13, în cazul cărora ALR sunt atât beneficiarii, cât și actorii politicilor menite să combată schimbările climatice și să asigure aprovizionarea durabilă cu energie pentru toți și protecția drepturilor sociale, pentru garantarea cărora sunt esențiale serviciile furnizate la nivel local;

17. subliniază că prioritatea nr. 7, care urmărește crearea unui spațiu de justiție și de protecție a drepturilor fundamentale bazat pe încredere reciprocă, presupune elaborarea de politici vizând egalitatea de gen, context în care ALR pot juca un rol semnificativ, în deplină convergență cu ODD 5 și în conformitate cu necesitatea de a reface încrederea cetățenilor în instituțiile europene;

18. subliniază că reziliența la dezastre reprezintă unul dintre aspectele fundamentale ale dezvoltării durabile și face apel la instituțiile Uniunii Europene ca această considerație să devină unul dintre pilonii esențiali ai acțiunilor viitoare în domeniul dezvoltării durabile în Europa ⁽¹⁾;

19. observă că prioritatea nr. 8 are ca obiectiv abordarea fenomenului migrației, de dimensiuni globale și de amploare istorică, este pe deplin conformă cu ODD 1 și 10 și implică în mod transversal competențele ALR, supuse adesea unor presiuni puternice, generate de necesitatea de a gestiona fluxuri migratorii de o amploare extraordinară;

Observații specifice

20. observă că acțiunile întreprinse pentru realizarea ODD riscă să nu poată fi introduse totdeauna într-un cadru de politici integrate, spre deosebire de ce întâmplă în cazul politicii de coeziune. Ca atare, este fundamental să fie stabilite prioritățile care țin seama de imperatiile cele mai urgente, dintr-o perspectivă dinamică, orientată spre realizarea pe termen lung a tuturor ODD. Prin urmare, este indispensabil să se țină seama de propunerea CoR referitoare la necesitatea de adoptare a unui cod de conduită privind participarea ALR;

⁽¹⁾ COR 5035/2016; COM(2016) 739 final.

21. subliniază că obiectivele necesită un echilibru între nevoile actuale și cele ale generațiilor viitoare, alături de un echilibru între nevoile diverselor niveluri de guvernare, aspecte esențiale pentru reducerea înaltelor costuri ale tranziției, asumate de ALR. Caracterul nesustenabil al costurilor ar putea pune în pericol acceptarea din partea cetățenilor și punerea efectivă în aplicare a măsurilor în cauză, afectând în special capacitatea regiunilor marginale (zone interne) de a contribui la durabilitatea generală și, pe un plan mai general, la caracterul durabil al ODD;

22. subliniază necorelarea în timp a măsurilor europene (2020) evocate în comunicare și a Agendei 2030 și speră să fie prevăzute instrumente economice și financiare, ca sprijin suplimentar față de redefinirea obiectivelor pe întreaga perioadă de referință, care să fie compatibile cu cele ale Agendei 2030;

23. regretă lipsa din comunicare a unei analize a riscurilor ce pot apărea în etapa de punere în aplicare a ODD 17. Analiza ar putea fi de mare ajutor, astfel încât ALR să poată dispune de instrumente adecvate pentru a depăși problemele legate de aplicarea politicilor legate de obiective. Un instrument indispensabil îl reprezintă adaptarea la contextul local a tuturor indicatorilor, pentru a permite monitorizarea constantă a evoluției inegalităților, inclusiv prin intermediul unor indicatori alternativi la PIB, cum ar fi indicatorii calitativi în măsură să măsoare atât caracterul echitabil al dezvoltării, cât și progresul social din teritorii;

24. subliniază că realizarea unui subset de obiective care să fie atribuite autorităților regionale și locale trebuie să fie însoțită de alocarea unor resurse adecvate. Aceste resurse pot fi disponibilizate atât prin transferuri specifice de la nivel național, cât și printr-o mai mare responsabilizare financiară la nivel local;

25. consideră că trebuie promovate platforme și inițiative care permit schimbul de bune practici între ALR și că trebuie utilizate cele puse deja la dispoziție de organisme internaționale precum platforma Live a PNUD, de cunoștințe privind dezvoltarea durabilă, evitând utilizarea Agendei 2030 ca pretext de recentralizare a politicilor. În acest sens, Comitetul așteaptă cu interes lansarea platformei multipartite anunțate de CE, pentru a facilita la nivel teritorial aplicarea elementelor universale cuprinse în Agendă, și mai ales încurajarea schimbului de bune practici și partajarea progreselor realizate de cele mai dinamice regiuni europene; Comitetul speră să fie asociat așa cum se cuvine acestei platforme, în calitatea sa instituțională de adunare reprezentativă a autorităților locale și regionale;

26. recunoaște că îmbunătățirea condițiilor de viață în cadrul UE depinde, pe lângă capacitatea de a consolida coeziunea economică, socială și teritorială, și de bunăstarea și de nivelul de securitate din regiuni aflate în afara UE. În acest sens, în conformitate cu noile orientări prevăzute în comunicarea privind noul consens pentru dezvoltare, Comitetul insistă asupra necesității de consolidare a acțiunilor de cooperare descentralizată și de dezvoltare a țărilor terțe, favorizând utilizarea platformelor de informare și dezbateri aflate la dispoziția ALR: ARLEM, CORLEAP, Forumul bienal al cooperării descentralizate și atlasul cooperării descentralizate, care permit țărilor partenere să se întâlnească, să dialogheze și să schimbe bune practici;

27. este de acord cu poziția Comisiei Europene în favoarea Agendei urbane pentru UE, adoptată în 2016 în cadrul Pactului de la Amsterdam, care urmează să fie pusă în aplicare împreună cu autoritățile locale pentru a acoperi toate aspectele legate de dezvoltarea durabilă și pentru a contribui la punerea în aplicare a „noii agende urbane globale”;

28. consideră că strategiile de dezvoltare urbană durabilă și de cooperare orizontală și verticală într-un sistem de guvernare participativă trebuie să țină seama de diversitatea orașelor și de importanța inovării sociale și a planificării orientate spre viitor, printr-o abordare integrată și coordonată, în special în fața provocărilor importante, cu scopul de a îmbunătăți calitatea vieții în orașe;

29. recomandă ca analiza Agendei 2030 și a obiectivelor acesteia să se coreleze inclusiv cu modelul european de dezvoltare, care este structurat în jurul sistemelor locale de producție (cluster), formate în principal din IMM-uri. În lumina acestei logici, speră ca modelele de dezvoltare să acorde o atenție deosebită și centrelor urbane mai mici, dat fiind că dezvoltarea teritorială concentrată prea mult poate declanșa capcana subdezvoltării, care, la rândul ei, poate genera alte fenomene de marginalizare și de declin demografic;

30. evaluează drept pozitiv faptul că documentul consideră dimensiunile economică, socială și de mediu ale dezvoltării durabile ca fiind pilonii spre care trebuie să converge orientările strategice ale CE, pentru a aborda ODD și cele 13 politici sectoriale adoptate în CFM 2014-2020. Cu toate acestea, consideră că, date fiind noile provocări globale, este necesară consolidarea dezvoltării locale prin adăugarea dimensiunii teritoriale;

31. subliniază că trebuie să li se atribuie ALR rolul de actori politici, ținând seama de apropierea acestora de cetățeni și de capacitatea lor de a găsi un consens nou în raport cu instituțiile europene și cu proiectul de integrare. Guvernanța pe mai multe niveluri reprezintă soluția optimă pentru politicile care urmăresc să construiască un viitor durabil și să combine cele 10 priorități ale Comisiei, cele 11 obiective tematice ale Fondurilor de coeziune și cele 17 ODD ale Agendei 2030;

Sporirea impactului politicilor asupra pilonului social

32. reiterează că politicile și programele de dezvoltare gestionate în mod centralizat și de sus în jos nu sunt cele mai bune metode de a aborda aspectele complexe ale dezvoltării durabile și combaterii diferitelor tipuri de sărăcie, autorităților locale și regionale trebuind să li se acorde responsabilitatea și autonomia necesară pentru a da răspunsuri adecvate la probleme sociale majore;

33. subliniază necesitatea consolidării politicilor consacrate în Carta drepturilor fundamentale a UE, cu o planificare durabilă a politicii sociale, la care să fie asociate toate nivelurile de guvernanță, deoarece numai în acest fel se poate garanta accesul tuturor la servicii de bază și poate fi găsită o soluție la noile cerințe induse de schimbările demografice, cu ajutorul unor politici locale de promovare a îmbătrânirii active și în condiții bune de sănătate;

34. atrage atenția Comisiei asupra necesității participării la politici menite să promoveze sănătatea cetățenilor, ca o prioritate pentru incluziunea socială, îmbunătățind condițiile de viață în zonele urbane și periferice, pe lângă garantarea accesului la servicii publice, activități de agrement și sportive, inclusiv pentru persoane cu handicap, și promovarea acțiunilor sanitare preventive pentru toată populația, inclusiv pentru persoane vârstnice, migranți și alte categorii expuse riscului de sărăcie și de excluziune socială; încurajează statele membre și autoritățile locale și regionale să acționeze în același sens;

35. consideră că potențialul economiei sociale constă în crearea de locuri de muncă și în combaterea șomajului în rândul tinerilor și al femeilor. Prin urmare, este esențial ca agenda să atragă atenția asupra responsabilității sociale a întreprinderilor (RSI) și a necesității de a crea empatie în rândul tinerilor și spirit antreprenorial. În plus, noua strategie trebuie să cuprindă, printr-o abordare transversală, diversele dimensiuni ale durabilității și noile perspective oferite de creativitate;

36. consideră că este necesară integrarea culturii în Agenda 2030, indicând în mod clar rolul pe care ea îl joacă într-o logică de dezvoltare durabilă și în crearea de noi locuri de muncă care participă la formarea de idealuri europene comune, diseminând la nivel mondial aspirațiile și principiile democrației, justiției sociale și solidarității. Cultura contribuie eficient la strategiile de dezvoltare incluzivă și influențează profund ODD, îmbunătățind sistemele de educație, combătând excluziunea socială și sărăcia, eliminând cauzele inegalității, facilitând egalitatea de șanse și eliminând disparitățile dintre generații și cele demografice;

Sporirea impactului politicilor asupra pilonului reprezentat de mediu

37. subliniază că teme aparent globale, ca schimbările climatice, reducerea emisiilor de CO₂, economisirea energiei, producția de energie din surse regenerabile, protejarea biodiversității, reducerea exploatarea resurselor, transportul integrat și economia circulară sunt, în realitate, dependente de politicile și acțiunile de la nivel local. Din acest motiv, Comitetul recomandă acordarea unei atenții cu totul speciale modurilor de producție care protejează mediul;

38. consideră necesar, având în vedere diversitatea sectoarelor implicate, să se adopte o abordare integrată și de cooperare între actorii guvernanței pe mai multe niveluri și părțile interesate din punct de vedere ecologic. În acest sens, conceptul de coeziune stabilește legături între eficiența economică, coeziunea socială, dezvoltarea culturală și echilibrul ecologic, plasând dezvoltarea durabilă în centrul elaborării politicilor;

39. împărtășește opinia conform căreia activitățile umane și schimbările climatice sporesc constant presiunile exercitate asupra ecosistemelor marine. În acest sens, ar trebui să se atragă atenția asupra măsurilor luate de Comisie în favoarea unor oceane sigure, curate și gestionate în mod durabil, continuând totodată punerea în aplicare a Agendei pentru creștere albastră, care vizează fructificarea potențialului oceanelor și mărilor Europei, pentru a crea locuri de muncă, valoare economică și durabilitate; De asemenea, reamintește că inovarea în economia albastră poate contribui la asigurarea utilizării eficiente și durabile a resurselor marine prețioase ⁽²⁾;

40. recomandă ca toate instituțiile să-și asume angajamente pentru a reduce risipa de alimente și a recupera deșeurile, stimulând investițiile și ocuparea forței de muncă în contextul mai larg al economiei ecologice. UE trebuie să se angajeze să sprijine ferm dorința de a abandona modelul economiei lineare, consolidându-l pe cel de economie circulară, așa cum a subliniat CoR în propriile sale avize pe următoarele teme: „Spre o economie circulară: revizuirea legislației UE în materie de deșeurii”, „Propuneri legislative de modificare a directivelor privind deșeurile” și „Un plan de acțiune al UE pentru economia circulară”;

Sporirea impactului politicilor asupra dimensiunii economice

41. consideră că modelele de dezvoltare, influențate de noii factori impuși de concurență, cum ar fi, printre altele, rețelele care permit interconectarea unui număr nelimitat de utilizatori cu un număr infinit de date, dau în mod clar o imagine clară a clivajului dintre nevoia întreprinderilor de a reduce timpii de comercializare și timpul rezervat ajungerii la un consens ori procedurilor birocratice. Autoritățile locale și regionale reprezintă dimensiunea adecvată pentru a accelera luarea deciziilor politice la viteza impusă de piațe;

42. solicită un sprijin real pentru modelele de dezvoltare și, în special, pentru rețelele intangibile care, dat fiind că facilitează accesul la un număr infinit de date, determină noii factori competitivi la nivel local și trecerea la noi modele de producție;

43. consideră că nu trebuie amânată elaborarea strategiilor de activare a politicilor structurale, care să includă transformarea radicală a modelului de producție printre pilonii dezvoltării, favorizând producția durabilă și prin utilizarea de stimulente, până când – prin inovații – tranziția către economia circulară va deveni viabilă din punct de vedere economic. Este evident că astfel de politici contribuie la depășirea noilor provocări determinate de procesele de globalizare și reprezintă un răspuns clar la compromisul ce trebuie găsit între cerințele de la nivel social care pun în opoziție mediul și piața muncii;

44. recunoaște că globalizarea, generată mai ales de o mai bună mobilitate a persoanelor, a bunurilor și a datelor, determină intensificarea concurenței internaționale, nu numai între întreprinderi, ci și între regiuni. Este, prin urmare, necesar să se acționeze decisiv asupra factorilor care stau la baza competitivității teritoriale, cum ar fi capitalul social și instituțional, infrastructura, inovarea, pentru revitalizarea economiilor europene;

45. reamintește că ALR joacă un rol crucial în relația dintre parteneriatele public-privat, fiind în măsură să recunoască eterogenitatea formelor de dezvoltare capabile să promoveze investiții orientate spre fructificarea resurselor locale ale fiecărui teritoriu;

Sporirea impactului politicilor asupra pilonului dimensiunii teritoriale

46. regretă că, în comunicarea adoptată de Comisie lipsește cu desăvârșire conceptul de „capital teritorial”, elaborat de OCDE în 2001 și preluat de Comisia Europeană în 2005. În acest sens, se reamintește că noțiunea se referă la un ansamblu de active locale (naturale, umane, artificiale, organizatorice, relaționale și cognitive), care reprezintă potențialul competitiv al unei regiuni;

47. observă că efectele crizei și ale globalizării s-au manifestat puternic asupra relațiilor care garantau coeziunea la nivelul teritoriilor, generând fracturi (între orașe și mediul rural, între centru și periferie) și modificând dinamicile construcției sociale. Având în vedere acest lucru, trebuie asumată sarcina de a preschimba vechile modele de politică teritorială, definite de abordări funcționaliste care iau în considerare teritoriul ca un simplu spațiu, în matrice instituționale noi care, dimpotrivă, atribuie teritoriului un rol de actor colectiv;

48. recunoaște că Pactul de la Amsterdam acordă o atenție crescândă rolului politicilor urbane, menite să pună în aplicare măsuri de încurajare a coeziunii sociale și a dezvoltării economice, cu convingerea că orașele pot contribui în mod pozitiv la procesul de inovare;

⁽²⁾ COR 2203/2012.

RECOMANDĂRI ADRESATE AUTORITĂȚILOR LOCALE ȘI REGIONALE

49. subliniază că ALR joacă un rol esențial în protejarea și dezvoltarea structurilor urbane, a zonelor rurale și a patrimoniului comun și pot contribui la ceea ce Agenda 2030 numește o lume transformată, printr-o atitudine proactivă și prin asumarea angajamentului de:

- (a) a îmbunătăți propria capacitate de gestionare strategică;
- (b) a promova dezvoltarea unei societăți civile exigente și conștiente;
- (c) a elabora o amenajare urbană și teritorială integrată;
- (d) a promova oportunități economice la nivel local, prin crearea de locuri de muncă decente și de coeziune socială;
- (e) a promova planuri/strategii regionale de dezvoltare durabilă, stabilind relații între ODD și obiectivele politice, dar și reanalizând și modificând programarea, pentru a răspunde mizelor legate de dezvoltarea durabilă, contribuind astfel la definirea programelor naționale de reformă (PNR);
- (f) a îndruma tranziția către o economie cu emisii reduse de carbon și către orașe și regiuni reziliente;
- (g) a facilita elaborarea unor planuri de mobilitate urbană durabilă;
- (h) a recunoaște și sprijini rolul culturii în dezvoltarea durabilă și a fructifica patrimoniul local, creativitatea și diversitatea;
- (i) a încuraja participarea actorilor economici, sociali și culturali, a universităților și a centrelor de cercetare, ca și a indivizilor la elaborarea de planuri și inițiative care să contribuie la îndeplinirea ODD, inclusiv în cooperare cu Centrul Comun de Cercetare CCC), în cadrul inițiativei „Science meet Regions”;
- (j) a promova programe educative privind dezvoltarea durabilă în școli, precum și activități culturale ce acordă atenție aspectului durabilității;
- (k) a promova includerea unor indicatori de bunăstare echitabilă și sustenabilă în procesul legislativ regional și în documentele bugetare regionale;
- (l) a stabili parteneriate în contextul cooperării descentralizate pentru dezvoltare;

50. reiterează că autoritățile locale și regionale sunt în măsură să dezvolte forme de democrație participativă, în special prin implicarea femeilor, a tinerilor, a persoanelor în vârstă și a minorităților, ca bază pentru elaborarea și punerea în aplicare a strategiilor integrate de dezvoltare economică la nivel local;

RECOMANDĂRI ADRESATE AUTORITĂȚILOR NAȚIONALE

51. pledează pentru o abordare ascendentă și pentru definirea unui cadru juridic adecvat, căruia să i se aloce resurse suficiente. Un astfel de sistem nou poate fi generat cu succes doar prin sporirea tot mai mult a descentralizării în diversele țări ale UE. Guvernele naționale ar trebui:

- (a) să promoveze o guvernare partajată și o descentralizare efectivă, care să permită participarea tuturor părților interesate, nu doar în faza ascendentă, ci și în cea descendentă;
- (b) să construiască politici teritoriale coerente și integrate, în concertare cu autoritățile de la nivel subnațional, în special în realizarea programelor naționale de reformă;
- (c) să regândească sistemele de finanțare de la nivel subnațional, pentru a reconcilia finanțarea cu durabilitatea;
- (d) să implice nivelurile locale și regionale în monitorizarea ODD, utilizând în acest scop date teritoriale exacte;

52. reamintește că autoritățile naționale trebuie să implice ALR, inclusiv printr-o eventuală abordare ascendentă, în pregătirea planurilor de acțiune locale, pentru a realiza ODD, ținând seama de punctele forte și de cele slabe, pe baza principiului „fără a exclude pe nimeni” și a eficienței cheltuielilor;

RECOMANDĂRI ADRESATE AUTORITĂȚILOR UE ȘI NIVELULUI INTERNAȚIONAL

53. este convins că, pentru ca politicile și acordurile globale să fructifice pe deplin angajamentele și experiențele de la nivel local, autoritățile locale și regionale trebuie să fie o componentă a dialogului structurat și o parte integrantă a guvernantei și nu doar o simplă parte interesată. Eforturile depuse de ALR pentru a colecta și furniza informații ar trebui să fie recunoscute ca parte a procesului de luare a deciziilor, inclusiv prin acțiuni cum ar fi:

- (a) includerea rețelelor organizate ale ALR în organele de conducere ale instituțiilor internaționale pentru dezvoltare;
- (b) consolidarea instrumentelor de finanțare și revizuirea politicilor de dezvoltare locală durabilă;
- (c) sprijinirea cooperării descentralizate, inclusiv cu țări din afara UE, și schimbul de cunoștințe și de expertiză, pentru a stimula inovarea;

54. cere ca nivelurile european și național să prevadă resursele necesare evaluărilor *ex ante* și *ex post* ale impactului politicilor privind dezvoltarea durabilă. Acest lucru implică un efort de îmbunătățire a coordonării tuturor politicilor puse în aplicare atât de către UE, cât și de statele membre și de autoritățile locale și regionale;

55. cere Comisiei să utilizeze într-un mod mai strategic și funcțional PNR, care au fost deja incluse în mod oficial în programarea fondurilor de coeziune, folosind eficient instrumentele deja adoptate în cadrul acțiunii desfășurate în sprijinul dezvoltării durabile. Acest lucru ar permite, în contextul semestrului european, să se evidențieze nu doar măsurile de reformă programate și subliniate la nivel național în favoarea ODD, ci și cele referitoare la dimensiunea locală și regională;

56. recomandă ca nivelurile european și internațional de guvernare să coordoneze sistemul complex de relații internaționale, controlând focarele regionale de tensiune și îndrumând transformarea și restructurarea cadrului instituțional și de producție moștenit din secolul trecut. Autorităților locale ar trebui să li se acorde competențele necesare pentru a fi în măsură să transforme echilibrele geoeconomice fragile în oportunități de dezvoltare pentru revitalizarea competitivității sistemelor de producție locale pe piața mondială.

Bruxelles, 12 iulie 2017.

Președintele
Comitetului European al Regiunilor
Markku MARKKULA